

Työttömyyskatsaus maaliskuu 2020

Artikkeli 4/2020

Artikkeli 4/2020

Kirjoittaja: Heikki Taulu, ekonomisti, Akava

Avainsanat: korkeakoulutetut, työllisyys, työttömyys

Päivämäärä: 31.3.2020

Yhteenveto

Korkeakoulutettujen työttömyys on kasvusuunnassa. Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2020 helmikuun lopussa yhteensä 35 654. Määrä on 1 084 henkilöä (+3,1 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Tätä kirjoitettaessa on selvää, että maaliskuusta alkaen työllisyystilanne on heikentynyt rajusti koronaviruksen leviämisen ja sen ehkäisemiseksi tehtyjen toimien seurauksena.

Akava julkaisee kuukausittain työttömyyskatsauksen. Katsauksessa avataan korkeakoulutettujen työttömyyslukuja. Luvut perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoihin. Luvut eivät sisällä lomautettuja.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

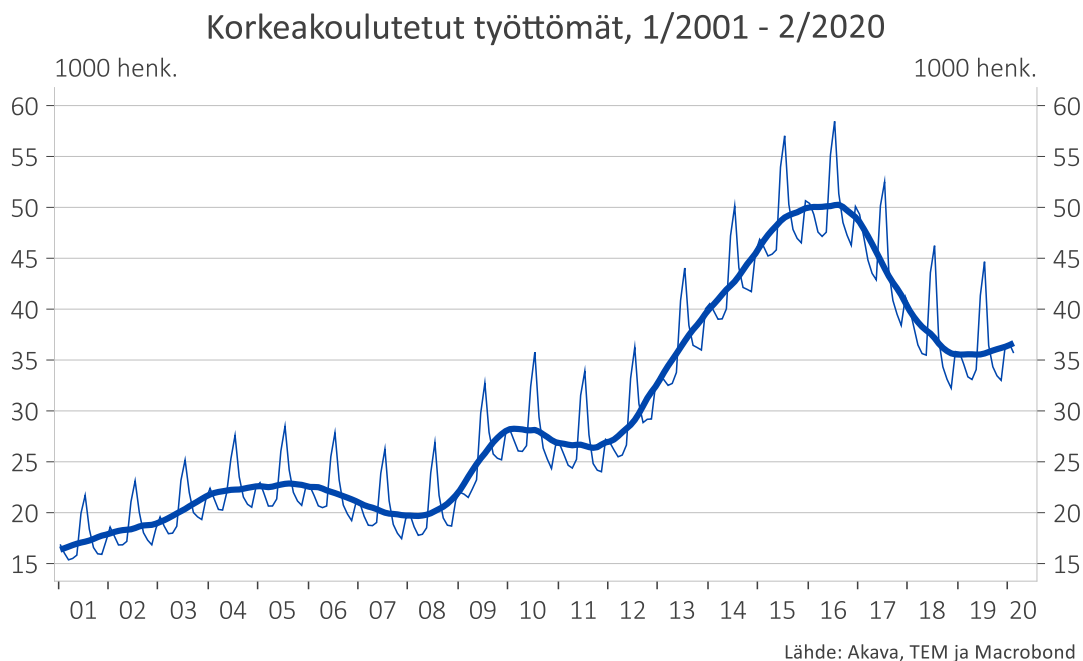
Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raportteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Työttömyyskatsaus maaliskuu 2020

Artikkeli 4/2020

1. Korkeakoulutettujen työttömien määrä lisääntynyt

Korkeakoulutettujen työttömyys kääntyi noususuuntaan vuoden 2019 aikana ja kasvu on jatkunut myös vuodenvaihteen jälkeen. Muiden kuin korkeakoulutettujen työttömien määrä on vielä hienoisessa laskussa.

Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2020 helmikuun lopussa yhteensä 35 654. Määrä on 1 084 henkilöä (+3,1 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömistä alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 19 238 (muutos vuoden aikana +3,7 %) ja ylemmän 15 145 (+2,4 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 271 (+4,1 %).

Kaikkiaan vuoden 2020 helmikuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli Suomessa 228 374, joka on 0,6 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

	2019/2	2020/2	Muutos, lkm	Muutos, %
Kaikki				
Perusaste	57 849	55 425	-2 424	-4,2
Keskiaste	111 921	112 197	276	0,2
Alin korkea-aste	14 967	14 485	-482	-3,2
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	18 557	19 238	681	3,7
Ylempi korkeakouluaste	14 792	15 145	353	2,4
Tutkijakoulutus	1 221	1 271	50	4,1
Korkeakoulutetut yhteensä	34 570	35 654	1 084	3,1
Kaikki työttömät yhteensä	229 830	228 374	-1 456	-0,6

Myös korkeakouluista vastavalmistuneiden¹ työttömien määrä on lisääntynyt vuoden aikana. Työttömänä oli vuoden 2020 helmikuun lopussa 3 128 (+3,6 %) korkeakoulusta vastavalmistunutta henkilöä.

Vastavalmistuneiden työttömien määrä kaiken kaikkiaan oli vuoden 2020 helmikuun lopussa 12 286 henkilöä, joka oli 4,9 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

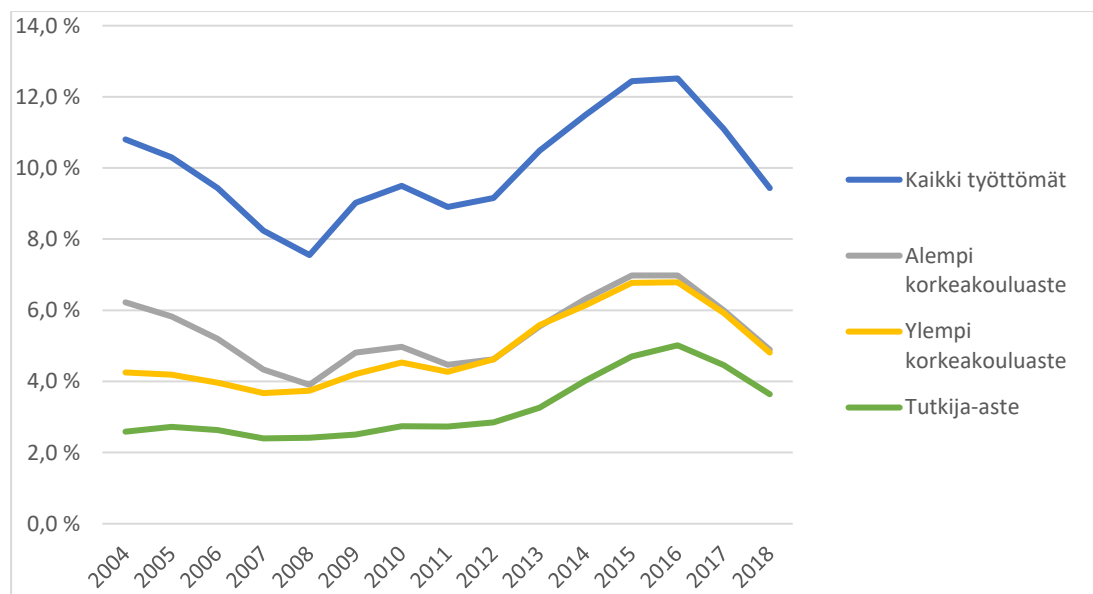
	2019/2	2020/2	Muutos, lkm	Muutos, %
Vastavalmistuneet				
Perusaste	152	187	35	23,0
Keskiaste	9 372	8 671	-701	-7,5
Alin korkea-aste	332	262	-70	-21,1
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	1 915	1 971	56	2,9
Ylempi korkeakouluaste	1 047	1 100	53	5,1
Tutkijakoulutus	57	57	0	0,0
Korkeakoulutetut yhteensä	3 019	3 128	109	3,6
Kaikki työttömät yhteensä	12 913	12 286	-627	-4,9

¹ Vastavalmistunut on suorittanut korkeakoulututkinnon alle vuosi sitten. Erityisesti kesäkuukausien vastavalmistuneiden tilastoissa voi olla poikkeuksellisen suuria muutoksia.

2. Työttömien osuudet työvoimasta akavalaisilla aloilla

Suhteellisessa tarkastelussa eli verrattaessa työttömien määrää kunkin koulutusasteen työvoiman määrään, korkeakoulutettujen tilanne on muuhun työväestöön nähden keskimäärin parempi. Pelkistetysti sanottuna: mitä korkeampi koulutus, sitä pienempi riski olla työttömänä. Laskelman² mukaan vuonna 2018 työttömien työnhakijoiden osuus korkeakoulutetusta työvoimasta oli 4,8–4,9 prosenttia. Tutkija-asteella osuus oli 3,6 prosenttia. Koko työvoiman osalta työttömien osuus oli 9,4 prosenttia.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eri koulutusasteilla 2004–2018, %

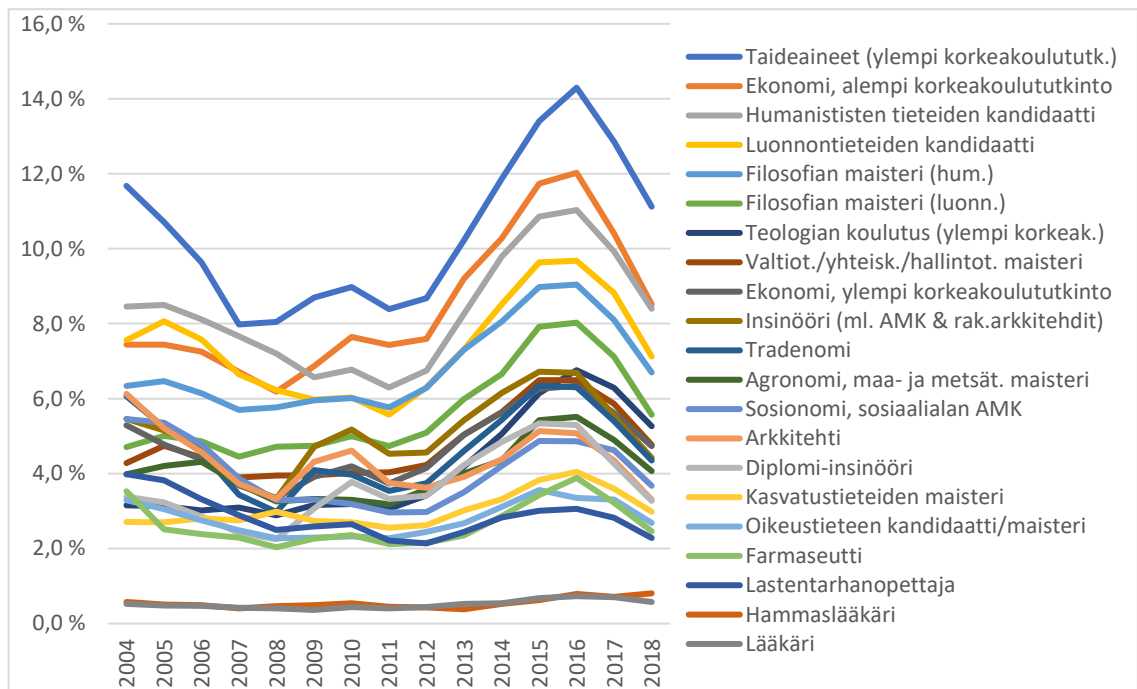

Akavalaisilla aloilla työttömien osuus työvoimasta alkoi kasvaa erityisen voimakkaasti vuoden 2012 jälkeen. Ensimmäinen hyppäys työttömyydessä tapahtui vuosina 2009–2010 finanssikriisin aiheuttaman taloustaantumun seurauksena. Muutokset työttömyydessä ovat tapahtuneet lähes kaikilla aloilla suurin piirtein samaan aikaan, mutta muutosten suuruudessa on isoja eroja.

Työttömien osuus työvoimasta on suurin taideaineissa sekä vanhoissa alemmissä korkeakoulututkinnoissa: ekonomeilla, humanistisilla ja luonnontieteellisillä aloilla. Näillä aloilla työttömien osuus on ollut lähes koko tarkastelujakson ajan muita aloja korkeammalla.

² Laskelmassa työttömien työnhakijoiden määrää tarkasteluvuonna verrataan kyseisen koulutusasteen tutkinnon suorittaneen työvoiman kokonaismäärään edellisvuoden lopussa. Työttömien määränä käytetään vuosikeskiarvoa, joka on laskettu työministeriön työttömyystilaston kuukausitiedoista. Mukana ei ole lomautettuja. Työvoiman määrä perustuu Tilastokeskuksen koulutusrekisterin tietoihin.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta akavalaisilla koulutusaloilla 2004–2018, %

Muutoksia työvoiman määrässä eri koulutusaloilla

Edellisistä erityisesti taideaineiden sekä filosofian maistereiden (humanistiset tieteet) tutkinnon suorittaneiden työvoiman määrä (työlliset ja työttömät yhteensä) on ollut tarkastelujaksolla voimakkaassa kasvussa. Luonnontieteellisen alan filosofian maistereiden määrä on kasvanut vähemmän. Vanhoista tutkinnoista ekonomien (alempi korkeakoulututkinto) määrä on vähentynyt huomattavasti ja humanististen ja luonnontieteellisten alojen kandidaattien määrä on muuttunut vain vähän.

Kaiken kaikkiaan korkeakoulututkinnon suorittaneen työvoiman määrä on ollut pitkään kasvusuunnassa. Alemman korkeakouluasteen tutkintojen määrä on kasvanut nopeammin kuin tutkija-asteen, joka puolestaan on kasvanut nopeammin kuin ylemmän korkeakouluasteen.